Περί της ώρας του θανάτου (Αγ. Λουκάς, Αρχιεπίσκοπος Κριμαίας)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 15 Ιουλίου, 2011

Πριν γίνει ο προφήτης Δαβίδ βασιλιάς του Ισραήλ υπηρετούσε τον βασιλιά Σαούλ. Ο Σαούλ, επειδή γνώριζε ότι ο Δαβίδ θα πάρει το θρόνο, τον καταδίωκε, προσπαθώντας να τον θανατώσει. Μια φορά όταν η ζωή του κινδύνευε, ο προφήτης Δαβίδ είπε σ' αυτούς που ήταν τότε μαζί του· «Ένα βήμα με χωρίζει από τον θάνατο» (Α' Βασ. 20, 3).

Θυμήθηκα τώρα αυτά τα λόγια γιατί πριν μία εβδομάδα έπρεπε να τα πω και εγώ. Ένα μόνο βήμα με χώριζε από το θάνατο. Για ένα διάστημα ήμουν σχεδόν πεθαμένος, σχεδόν καθόλου δεν είχα σφυγμό και η καρδιά μου παρά λίγο να σταματήσει να χτυπά. Αλλά ο Κύριος με σπλαχνίστηκε. Και τώρα ακόμα είμαι αδύναμος και μόνο καθισμένος μπορώ να μιλάω με σας. Θέλω να σας πω κάτι πολύ σημαντικό, θέλω να σας πω για την μνήμη του θανάτου, διότι ο θάνατος βρίσκεται πολύ κοντά στον καθένα μας, όπως ήταν τόσο κοντά σε μένα το προηγούμενο Σάββατο. Ο καθένας από μας μπορεί να πεθάνει ξαφνικά, τότε που δεν περιμένει. Γνωρίζετε ότι η ζωή πολλών ανθρώπων τελειώνει ξαφνικά και απρόοπτα.

Να θυμάστε πάντα, χαράξτε στην καρδιά σας τον λόγο αυτό του Χριστού· «Έστωσαν υμών αι οσφύες περιζωσμέναι και οι λύχνοι καιόμενοι» (Λκ. 12, 35). Να θυμάστε πάντα τον λόγο αυτό και ποτέ να μην τον λησμονήσετε. Όταν οι άνθρωποι ετοιμάζονται να περπατήσουν ένα μακρύ δρόμο ή να κάνουν μία δύσκολη εργασία δένουν στη μέση τους το ζωνάρι. Και όταν περπατάνε μέσα στο σκοτάδι της νύχτας έχουν μαζί τους λυχνάρια και είναι σημαντικό γι' αυτούς τα λυχνάρια αυτά να είναι πάντα αναμμένα.

Το ίδιο και στην πνευματική μας ζωή, η μέση μας πρέπει να είναι ζωσμένη και τα λυχνάρια μας αναμμένα. Πρέπει να είμαστε ακούραστοι εργάτες του Θεού και να αγωνιζόμαστε πάντα κατά του διαβόλου, ο οποίος σε κάθε μας βήμα προσπαθεί να μας αποτρέψει από τον Χριστό και να μας θανατώσει με τους πειρασμούς. Γι' αυτό ο Κύριος Ιησούς Χριστός μας έδωσε αυτή την εντολή· «Έστωσαν υμών αι οσφύες περιζωσμέναι και οι λύχνοι καιόμενοι».

Ποτέ να μην λησμονείτε ότι η επίγεια ζωή μάς δόθηκε για να προετοιμαστούμε για

την ζωή την αιώνια και η τύχη μας στην αιώνια ζωή θα κριθεί απ’ αυτό, πώς ζήσαμε εδώ.

Να είστε πιστοί στον Χριστό, πιστοί με τον τρόπο που ο ίδιος έδειξε στην Αποκάλυψη του αποστόλου και ευαγγελιστού Ιωάννου. Εκεί Αυτός λέει· «Γίνου πιστός άχρι θανάτου, και δώσω σοι τον στέφανον της ζωής» (Απ. 2, 10).

Πρέπει να είμαστε πιστοί στον Θεό, πρέπει ακούραστα κάθε μέρα, κάθε ώρα και κάθε στιγμή να υπηρετούμε τον Θεό. Η ζωή μας είναι σύντομη, δεν μπορούμε να σπαταλάμε άσκοπα αυτές τις λίγες ώρες και ημέρες της ζωής μας, πρέπει πάντα να σκεφτόμαστε την ώρα του θανάτου.

Όλοι οι άγιοι ασκητές είχαν πάντα στο νου τους την μνήμη του θανάτου. Μέσα στα κελλιά τους είχαν κρανίο για να το βλέπουν και να θυμούνται το θάνατο. Με δάκρυα το κοιτούσαν, σκεφτόμενοι ότι και αυτοί θα ακολουθήσουν τον ίδιο δρόμο. Υπηρετούσαν ακούραστα τον Θεό και δούλευαν εις τον Κύριον, όπως το έκανε ο όσιος Σεραφείμ του Σαρόβ. Εκείνοι, όπως και εσείς, άκουγαν κάθε μέρα στον εσπερινό τα λόγια του 33ου ψαλμού· «Θάνατος αμαρτωλών πονηρός» (Ψαλ. 33, 22). Όπως και εσείς, άκουγαν και αυτοί· «Τίμιος εναντίον Κυρίου ο θάνατος των όσιων αυτού» (Ψαλ. 115, 6). Φοβερό θάνατο έχουν οι αμαρτωλοί. Και έχω δει πολλά παραδείγματα. Όμως ένα γεγονός που έχω δει πρίν 40 χρόνια τόσο βαθιά αποτυπώθηκε στη μνήμη μου που δεν θα το ξεχάσω ποτέ.

Ήμουν τότε επαρχιακός γιατρός και με κάλεσαν στο σπίτι ενός πολύ γνωστού σ' εκείνη την περιοχή πλούσιου γαιοκτήμονα, που ήταν άνθρωπος πολύ κακός. Όταν μπήκα μέσα στο σπίτι του μού έκανε εντύπωση η ακαταστασία που υπήρχε εκεί. Άνθρωποι έτρεχαν από δω και από κει. Πάνω στο κρεβάτι ήταν ξαπλωμένος ένας γέρος με πρόσωπο κατακόκκινο που μόλις με είδε άρχισε κυριολεκτικά να ουρλιάζει. Έλεγε· «Γιατρέ, παρακαλώ, σώσε με! Πεθαίνω και μόνο με τη σκέψη, ότι μπορώ να πεθάνω».

Πού ήταν πριν εκείνος ο άνθρωπος, τι σκεφτόταν όταν ταλαιπωρούσε τους άλλους; Τι σκεφτόταν όταν τους έπαιρνε όλα τους τα χρήματα; Τώρα ο θάνατος ήλθε, είναι εδώ και είναι αργά πλέον να λες· «Πεθαίνω και μόνο με τη σκέψη, ότι μπορώ να πεθάνω». Θα έπρεπε η ζωή σου να ήταν τέτοια ώστε να μην φοβάσαι τον θάνατο.

Ποιος δεν φοβάται τον θάνατο; Μόνο αυτός που ακολουθεί τον Χριστό, που όλη την ζωή του κατευθύνει με σκοπό να τελεί τις εντολές του. Τέτοιοι άνθρωποι δεν φοβούνται τον θάνατο. Γνωρίζουν την υπόσχεση που έδωσε ο Κύριος Ιησούς Χριστός στους μακαρισμούς· «Χαίρετε και αγαλλιάσθε, ότι ο μισθός υμών πολύς εν τοις ουρανοίς» (Μτ. 5, 12).

Τελείως διαφορετικός ήταν ο θάνατος των αγίων. Ο άγιος Σεραφείμ πέθανε γονατισμένος μπροστά στην εικόνα της Παναγίας, στην οποία προσευχόταν πάντα. Έτσι στεκόμενος στα γόνατά του κοιμήθηκε και ήταν τίμιος εναντίον Κυρίου ο θάνατος του.

Ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός μας λέει· «Περιπατείτε έως το φως έχετε, ίνα μη σκοτία υμάς καταλάβη» (Ιω. 12, 35). Ακόμα έχετε το φως του Χριστού, ακόμα έχετε την δυνατότητα να πηγαίνετε στο ναό, να ακούτε τις εντολές, να ακούτε το Ευαγγέλιο. Να περπατάτε μέσα σ' αυτό το φως. Γιατί, όταν έλθει ο θάνατος, το φως αυτό θα σβήσει για σας. Πέραν του τάφου δεν υπάρχει μετάνοια και θα πάρετε ανταπόδοση σύμφωνη με όσα έχετε κάνει στη ζωή σας.

Περπατάτε λοιπόν στο φως όσο έχετε το φως, για να μην σας καταλάβει το σκοτάδι, το σκοτάδι το αιώνιο, το σκοτάδι του θανάτου. Ο θείος απόστολος Παύλος λέει· «Ιδού νυν καιρός ευπρόσδεκτος, ιδού νυν ημέρα σωτηρίας» (Β' Κορ. 6, 2). Τώρα, όσο ζούμε, είναι για μας καιρός ευπρόσδεκτος, καιρός σωτηρίας. Τώρα πρέπει να σκεφτόμαστε την σωτηρία μας και να προετοιμαζόμαστε για την αιώνια ζωή. Αυτό κάνουν όλοι οι χριστιανοί, όλοι όσοι αγαπάνε τον Χριστό.

Πριν 70 χρόνια ζούσε στην Αγία Πετρούπολη ένας γιατρός που λεγόταν Γαάζ. Αυτός υπηρετούσε στις φυλακές και είχε καρδιά αγαθή, καρδιά γεμάτη ευσπλαχνία και αγάπη για τους ανθρώπους. Από την θέση του, του γιατρού των φυλακών, προσπαθούσε όσο μπορούσε να βοηθήσει τους δυστυχισμένους ανθρώπους που κρατιούνταν εκεί. Έβλεπε πως έστελναν στα κάτεργα αλυσοδέσμιους κατάδικους, γνώριζε ότι θα περπατήσουν με τα πόδια χιλιάδες βέρστια μέχρι να φτάσουν στην Σιβηρία και η καρδιά του έσφιγγε από τον πόνο. Για να αισθανθεί τον πόνο τους μια φορά φόρεσε στα πόδια του αλυσίδες και περπατούσε μ' αυτές ώρες στην αυλή του σπιτιού του. Όταν βρισκόταν στην κλίνη του θανάτου, ο άγιος αυτός άνθρωπος και γιατρός, είπε στους συγκεντρωμένους γύρω του ανθρώπους τα εξής θαυμαστά λόγια, τα οποία πρέπει να τα βάλουμε καλά στο νου μας· «Να βιάζεστε να κάνετε καλό για τους άλλους». Να βιάζεστε γιατί ο θάνατος όλους μάς περιμένει. Να μην είστε επιπόλαιοι, να είστε πιστοί μέχρι θανάτου και θα σας δώσει ο Θεός το στέφανο της ζωής.

Ο προφήτης Ησαΐας είπε ένα λόγο, τον οποίο επίσης πρέπει καλά να θυμόμαστε και που πρέπει βαθιά να αποτυπωθεί στην καρδιά μας· «Έκστητε, λυπήθητε, αι πεποιθυῖαι, εκδύσασθε, γυμναί γένεσθε, περιζώσασθε σάκκους τας οσφύας» (Ησ. 32, 11).

Τρέμετε ανέγνοιαστες, να έχετε την μνήμη του θανάτου, να σκέφτεστε πάντα την ώρα όταν θ' αφήσετε αυτή την ζωή και ποτέ να μην το ξεχνάτε. Και για να μην το ξεχνάμε, για να μπορέσουμε να ακολουθήσουμε την οδό του Χριστού και να μην

φοβόμαστε τον θάνατο, χρειαζόμαστε βοήθεια από τον Παντοδύναμο Θεό. Χωρίς αυτή την βοήθεια δεν θα νικήσουμε τους πειρασμούς του διαβόλου, γι' αυτό πρέπει να ζητάμε να μάς στείλει ο Θεός την χάρη του.

Κύριε, ελέησε μας τους αμαρτωλούς, Κύριε, βοήθησε μας!

Πρέπει να Τον ικετεύουμε έτσι όπως Τον ικέτευε η γυναίκα η ειδωλολάτρισσα, για την οποία ακούσατε σήμερα στο ευαγγελικό ανάγνωσμα. Αυτή ήταν Χαναναία και όταν είδε τον Χριστό με τους μαθητές του άρχισε να φωνάζει δυνατά και να Τον ικετεύει· «Ελέησόν με, Κύριε, υιέ Δαυΐδ· η θυγάτηρ μου κακώς δαιμονίζεται» (Μτ. 15, 22). Αλλά ο Κύριος δεν της έδινε σημασία και συνέχιζε σιωπηλά το δρόμο του. Η γυναίκα συνέχιζε να Τον ικετεύει, όμως Εκείνος δεν απαντούσε. Στο τέλος οι μαθητές του Τού είπαν· «Απόλυσον αυτήν, ότι κράζει όπισθεν ημών» (Μτ. 15, 23). Και ο Κύριος απάντησε· «Ουκ απεστάλην ει μη εις τα πρόβατα τα απολωλότα οίκου Ισραήλ» (Μτ. 15, 24).

Η γυναίκα όμως συνέχιζε να Τον ικετεύει. Τι της είπε τότε ο Κύριος; «Ουκ έστι καλόν λαβείν τον άρτον των τέκνων και βαλείν τοις κυναρίοις» (Μτ. 15, 26). Και άκουσε μία απάντηση καταπληκτική για την ταπείνωση και την πραότητα" «Ναι, Κύριε· και γαρ τα κυνάρια εσθίει από των ψιχίων των πιπτόντων από της τραπέζης των κυρίων αυτών» (Μτ. 15, 27), - δώσε μου, Κύριε, ένα ψίχουλο από το έλεός σου. Σταμάτησε ο Κύριος, όταν το άκουσε, και της είπε· «Ω γύναι, μεγάλη σου η πίστις! Γενηθήτω σοι ως θέλεις, και ιάθη η θυγάτηρ αυτής από της ώρας εκείνης» (Μτ. 15, 28).

Πολλοί από μάς έχουν ζωή που δεν αρμόζει στους χριστιανούς. Πολλοί είναι βεβαρημένοι με διάφορες αμαρτίες, πολλοί έχουν ξεχάσει τον λόγο του Θεού· **«Το κέντρον του θανάτου η αμαρτία»** (Α' Κορ. 15, 56). Ο θάνατος πληγώνει αυτόν που είναι δούλος της αμαρτίας. Τότε, αν είμαστε τόσο αδύναμοι, αν το ένδυ¬μα της ψυχής μας είναι όλο μαύρο από τις αμαρτίες μας, δεν είμαστε και εμείς σαν τα σκυλιά, δεν πρέπει και εμείς να κράζουμε προς τον Θεό, όπως έκραζε εκείνη η Χαναναία γυναίκα; «Κύριε, είμαι σαν το σκυλί, αλλά ελέησόν με!»

«Έστωσαν υμών αι οσφύες περιζωσμέναι και οι λύχνοι καιόμενοι». Αμήν.

(ΑΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΡΙΜΑΙΑΣ, "ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΕΣ" ΤΟΜΟΣ Γ', ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»)

(Πηγή ηλ. κειμένου: impantokratoros.gr)

ΑΛΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ:

Ενώπιον του θανάτου (Άγιος Κυπριανός Καρθαγένης)

Η μνήμη θανάτου: δώρον Θεού (Ιερομονάχου Γρηγορίου)

Το μυστήριο και η διαδικασία του θανάτου (Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος)

Η αποφυγή του θανάτου (Γιώργος Μπάρλας)

Η αντιμετώπιση του θανάτου (Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος)

Μνήμη θανάτου και αδιαφορία για τα φθαρτά (Αγ. Δημήτριος του Ροστώφ)